



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

§. 2. Quando facultas absolvendi à reservatis possit negari vel dari?

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

lutionis, ergo superior frustra daret facultatem absolvendi illum, faceretque se participem alieni peccati. Et hunc casum nemo potest negare; hic tamen ab aliis non repetio expressum; obscure tantum insinuare videtur Gobat *tr. 7. n. 702.* cum ait, Reum non teneri sub mortali manifestare se superiori, nisi quando lex naturalis illum ad id obligat, nimirum indispensabiliter, adeoque etiam seclusa omni reservatione.

335. Ad prædictam porrò obligationem contrahendam requiritur. I. ut subditus Jure aliquo, per superiorem indispensabili obligetur &c. Nam si superior possit subditi obligationem relaxare, hoc ipso jam non simpliciter & absolute tenetur negare ei facultatem alteri confitendi absque sui manifestatione apud superiorem. II. ut subditus per se vel alio modo, non possit cavere damnum &c. quia si subditus per se vel alio modo, quam sui manifestatione apud superiorem, possit & velit cavere damnum suum & aliorum, tunc superior adeo non tenetur negare petitam facultatem, ut potius debeat eam sine difficultate dare; ut dicitur *infra*. III. ut superiori moraliter certò constet de tanta subditi obligatione; quia onus certum, idque tam grave non est superiori aut subdito imponendum absque ulla firma ratione (sicut fieret in dubio negativo) multò minùs, si superior vel etiam subditus habet pro sua libertate probabilem rationem, sicut fieret in dubio positivo. Atque ita in aliis minùs urgentibus casibus moralem certitudinem hinc requirit expressè Tamb. *de casib. reserv. cap. 8. §. 2. n. 2.* Palao *l.*

c. n. 5. Coninch *l. c. n. 109.* & Card. Lug. *cit. Diss. 20. n. 236.* qui duo requirunt, *ut constet*; quod autem quocunque jam modo dubium est, non constat; ergo & hic. Quia verò prædictus casus cum omnibus suis requisitis est planè rarissimus, rectè quoque dicitur rarissimum esse, ut superior (absolute & simpliciter) teneatur, negare petenti facultatem absolvendi à reservatis. Nullo modo autem, quod à multis non satis observatur, confundi ille debet cum aliis sequentibus, de quibus

§. II.

Quando facultas absolvendi à reservatis possit negari, vel dari?

336. Dico II. Aliquando superior potest & tenetur petitam facultatem absolvendi à reservatis negare; sed ita, ut non obstante hac obligatione possit, & quandoque superveniente rationabili causa etiam debeat concedere; adeoque non simpliciter & absolute teneatur negare (sicut in casu conclusionis præcedentis) sed secundum quid, & ad melius esse, vel juxta legem tantum aliquam humanam. Hoc autem modo tenetur superior negare facultatem, quando probabiliter timeri potest ex ejus concessione vel ex reservato peccato subditi oriturum grave damnum vel scandalum communitatis, Ordinis, vel tertii, vel ipsius pœnitentis alioqui relapsuri; item quando pœnitens est recidivus, peccavit cum complice, vel ex occasione extrinseca. Ratio, quia superior ex officio suo tenetur eo modo, quo ipsi præscriptum est, & commode potest.

potest, impedire, ne subditi sibi ipsis vel aliis graviter noceant; sed aliquando non potest alio modo impedire, quàm negando petitam facultatem, ergo, &c. Bonus quoque Pastor, Medicus, & Pater tenetur, si potest, impedire non tantum, quæ certò, sed etiam quæ saltem probabiliter sunt suis, vel per suos aliis futura gravi damno. Et hujus generis sunt casus illi, de quibus DD. in materia Reservationis communiter loquuntur.

337. Ut autem in iis aliquando superior teneatur negare facultatem, requiruntur sequentia. I. Ut recidivus non censeatur, qui peccatum reservatum sæpius commisit ante illam confessionem, in qua primò se de eo accusat; sed tantum, qui post eam iterum in una vel pluribus aliis ejusdem criminis de novo perpetrati reum se facere, & fateri debuit, ut bene docet Gobat *tr. 7. n. 696. cum seq.* quamvis *ibid.* non audeat determinare, an post binas diversas absolutiones bis relapsus, adeoque tertiâ vice ob idem Peccatum rursus commissum absolutione indigens sit, vel non sit habendus pro recidivo. Sed Dicast. *cit. Diss. II. n. 329.* si pœnitens, inquit, non admodum frequenter sit recidivus (hoc est relapsus) non video, quare superior velit esse difficilis in concedenda facultate; ergo multò minùs, quare teneatur negare. Attendendum hîc meo judicio etiam est ad tempus, quod inter aliam, & alium relapsum intercedit. Si quis enim sæpius, sed post longiora intervalla reincidat in idem peccatum reservatum, videri potest tunc non ex voluntate in malo obfirmata, sed ex fragilitate potiùs naturæ, ve-
R. P. Stoz *Trib. Pœnit. Lib. II.*

hementiâ tentationum &c. relabi, adeoque etiam dignus, ut potiùs commiseratione adjuvetur, quàm ut jam antè affligus per rigorem negatæ facultatis amplius affligatur.

338. Requiritur ad prædictam obligationem contrahendam II. ut superior ipse post auditam pœnitentis confessionem, vel ejus manifestationem possit malo, quod timetur, sufficiens remedium afferre, salvo confessionis sigillo. III. ut ad occurrendum tali malo nullum aliud suppetat remedium, quàm ut pœnitens confiteatur, aut manifestetur superiori, adeoque etiam IV. ut superior non possit habere alium, quem suo loco substituât, ut pœnitentis confessionem excipiat, & malis, quæ timentur, sufficiens provideat; atque ita superior meritò & prudenter Confessarium vel Sacerdotem, qui pro alio petit facultatem, judicet esse insufficientem, neque alium idoneum possit commodè assignare. Et hæc tria capita expressè requirunt DD. loquentes de tali periculo & damno pœnitentis, vel aliorum, cui superior, inquit Reginald, *l. 8. n. 44.* auditâ confessione, non autem aliter, possit remedium afferre, salvo sigillo; cui superior, & non alius, ait Palao *l. c. n. 5.* remedium adhibere possit; quòd non ipse Subditus & Confessarius præcavere possint, ut loquitur Dicast. *l. c. n. 326.* quod non posset aliter impediri, nisi superior illud sibi reservaret (peccatum, negando facultatem) & hoc modo speraret omnino se posse illud (periculum) impedire sine ulla sigilli violatione, scribit Coninch *l. c. n. 109.* V. ut negatio petitæ facultatis non videatur cessura
C c

sura pœnitenti in aliquod aliud grave
damnum à relapsu distinctum, de quo
Concl. seq.

339. Requiritur denique VI, ut supe-
rior sit de his omnibus moraliter certus, ut
in terminis loquuntur Tamb. & Palao *in*
sine preced. concl. relati; imò Coninch,
& Card. Lugo etiam volunt superiorem
non teneri negare facultatem, sed debere
concedere, nisi *constet* peccatum reserva-
tum, vel concessionem facultatis esse pœ-
nitenti quoad relapsum, vel aliis quoad
alia graviter damnosam; adeoque id mo-
raliter certum sit, & non tantum *probabili-*
ter timeatur, probabilitate quacunq; sed
probabilitate certitudini morali æquiva-
lente: quarum illa prior sufficit quidem, ut
peccatum fiat reservatum, & fortè ali-
quando possit negari facultas absolvendi;
sed posterior necessaria est, ut superior te-
neatur negare facultatem, positus simul
etiam aliis omnibus comemoratis requi-
sitis. Ratio est clara, quia superior non
tenetur negare aliis facultatem absolve-
ndi à reservatis, nisi quando id est necessa-
rium medium ad vitanda damna, quæ ti-
mentur, ut indicatur etiam in nostris *Ord.*
Gen. cap. 6. n. 2. atqui negatio facultatis
nunquam est necessarium medium ad vi-
tanda damna, nisi positus omnibus prædi-
ctis requisitis, & circumstantiis: ergo &c.

340. Verùm hæc ipsa necessitas, si
quando existit, non est ex parte superio-
ris tam absoluta, & præcisa sicut *in præ-*
ced. concl. cum tantum fundetur in pro-
babilitate, vel ad summum in morali cer-
titudine; ideo potest non rarè alia tam
rationabilis & gravis causa intervenire,
quæ illum ab ea necessitate & obligatio-

ne excuset, vel etiam ad contrarium, hoc
est ad concedendam facultatem obliget.
Item quia prædicta necessitas, cum tan-
tum ex parte superioris se teneat, *sup. n. 336.*
non afficit, vel certè nondum sufficienter
stringit subditum; neque ille aliquo alio
Jure satis firmiter obligatur ad damna aut
pericula quædam vitanda cum tam gravi
aut difficili medio confessionis, aut sui
manifestationis apud superiorem facien-
dæ; ideo ad hanc obligationem in sub-
dito constituendam opus est lege & præ-
cepto aliquo superioris. Ut proinde
subditus in casibus reservatis hujus *Concl.*
non alio jure teneatur se sistere superiori,
quàm ex obedientia. Quod si ergo hic
aliquando subditus noluit se sistere, cum
deberet, peccat quidem in re gravi &
graviter contra obedientiam; propter
illud tamen peccatum non est incapax ab-
solutionis; sed deinde, quando tandem
superior descendit, atque facultatem
alteri confitendi concedit, debet se uti de
aliis, ita etiam de hoc Inobedientiæ pec-
cato accusare. Sicut etiam debitor, qui
quidem peccat contra Justitiam, si, quod
debet, & creditor serio exigit, firmiter no-
lit solvere, cum possit; postquam tamen
creditor debitum tandem remittit, po-
test & ab illo peccato Injustitiæ, & ab
aliis legitimè absolvi. *Reginald. l. 3. n. 49.*
Imò si subditus nunquam hic firmam con-
cipiat voluntatem non obediendi, sed
tantum petendo facultatem instet, ut su-
perior, sicut potest, tandem remittat obli-
gationem, se sistendi; fieri etiam potest,
ut subditus hac in re vel omninò nihil,
vel certè non graviter peccet. *Lug. l. 6.*
n. 240.

341. In dubio porrò de superioris vel subditi obligatione ob defectum unius vel alterius requisiti, ait expressè & universaliter Lug. l. c. n. 236. semper esse in benigniore partem inclinandum, & petitam facultatem concedendam. Neque rectè excipit Gobat tr. 7. n. 732. dubium de gravi damno publico seu communitatis; quia etsi superior teneatur prospicere potiùs bono communitatis, quàm bono personæ particularis. Dicast. l. c. n. 326. & major ratio illius haberi debeat quàm hujus. Laym. l. 5. tr. 6. cap. 12. n. 7. hæc tamen illi ll. cc. loquuntur non de casu dubio. Et si loquerentur etiam de casu dubio, verum id esset tantùm in foro fori & externo, non item in foro poli & Sacramentali. Istud enim est à Christo unte in bonum & commodum pœnitentis institutum, ergo debet in eo, cum dubium occurrit, in pœnitentis potiùs, quàm in ullius alterius, etiam communitatis, favorem pronuntiari; uti constat fieri in materia Restitutionis, in contractibus, & aliis similibus causis, etiamsi bonum communitatis attingant.

§. III.

Quando debeat dari facultas absolvendi à reservatis.

342. Omnibus denique consideratis, quia ea omnia, quæ ad obligationem superioris de negatione facultatis requisita esse dixi, rarè præsumenda sunt, ut ait Palao l. c. n. 5. Coninch n. 109. & rarissimè constare superiori possit, an & quando omnia adsint, cum casus reservatus non possit ei in specie cum omnibus cir-

cumstantiis proponi ob periculum frangendi sigilli; idèd rarissimè & quasi tantum per accidens, etiam in casibus secundæ Concl. fiet, ut superior prædicto modo teneatur negare facultatem. Quamobrem DD. formant Regulam in contrarium, & concludunt, Regulariter superiorem obligatum esse, petenti per se vel per Confessarium facultatem concedere. Palao cit. n. 5. moraliter & per se loquendo debere esse facilem in concedendo. Reginald. l. c. n. 49. Bonac. l. c. n. 19. communiter concedendam esse facultatem. Lug. l. c. n. 236. De quo unum cum illis

343. Dico III. Regulariter, communiter & per se loquendo tenetur superior semper facultatem absolvendi à reservatis concedere, quando subditus eam per se, vel, ut rectè Coninch cit. Disp. 8. n. 111. & Dicast. cit. Disp. 11. n. 331. ordinariè fit, per Confessarium petit. In specie autem

I. Quoties nullam habet justam causam negandi. Reginald. l. c. n. 49. Coninch l. c. n. 111. & alii cum Suarez tom. 4. Disp. 30. sect. 4. n. 9. ubi: ad concedendum, inquit, sufficit, quòd nulla specialis ratio negandi occurrit: ad negandam autem oportet adesse specialem rationem negandi. Hoc ipso enim, quòd subditus petit facultatem, ostendit, sibi valdè grave esse, superiori confiteri, eique manifestari; ergo superior tenetur eum gravi hoc onere liberare, si commodè potest: sicuti potest, cum nullam habet rationem in contrarium. Sic etiam in nostris Ord. Gen. cap. 6. n. 1. dicitur, posse superiorem graviter offendere, si impruden-